

Borgerresumé: Den årlige gennemførselsrapport for det danske landdistriktsprogram 2020

Landbrugsstyrelsen udarbejder hvert år en gennemførselsrapport for det danske landdistriktsprogram. Årsrapporten godkendes af EU-Kommissionen. Årsrapporten har bl.a. til formål at give en detaljeret opgørelse af, hvor langt Danmark er kommet med at nå målsætningerne indenfor de enkelte prioriteter og fokusområder i landdistriktsprogrammet.

De væsentligste resultater i årsrapporten 2020

Landdistriktsprogrammet for 2014-20 beskriver de enkelte foranstaltninger, og hvilke fokusområder og EU-prioriteter de bidrager til at opfylde. Årsrapporten viser hvor langt Danmark er kommet med at opnå målsætningerne indenfor de enkelte fokusområder. Målopfyldelsen vurderes samlet set at være tilfredsstillende i perioden 2014-2020. Der er dog enkelte fokusområder, som skal følges nærmere for at sikre målopfyldelsen.

Nedenstående tabel opsummerer de væsentligste resultater i perioden 2014-19. Tabellen er magen til tabel 5.4. i Landdistriktsprogrammet. Tabellen har her fået tilføjet en ekstra kolonne, som viser fremdriften i forhold til at opfylde målene. Tabellen viser målværdier for 2023, planlagte udgifter (euro), hvilke foranstaltninger, der indgår til opfyldelse af de enkelte mål, samt fremdriften pr. 31. december 2020:

Prioritet 1					
Fokus-område	Måлиндikatornavn	2023 målværdi	Planlagte offentlige udgifter	Kombination af foranstaltninger	Fremdrift pr. 31. dec. 2020
1A	T1: Procentdel af udgifterne i henhold til artikel 14, 15 og 35 i forordning (EU) nr. 1305/2013 i forhold til de samlede udgifter for landdistriktsudviklingsprogrammet (fokusområde 1A).	4,34 %		M01, M16	3,73 %
1B	T2: Samlet antal samarbejdsprojekter, som modtager støtte under samarbejdsforanstaltningen (artikel 35 i forordning (EU) nr. 1305/2013) (grupper, netværk/klynger, pilotprojekter...) (fokusområde 1B)	96		M16	111
1C	T3: Samlet antal deltagere, som er uddannet i henhold til artikel 14 i forordning (EU) nr. 1305/2013 (fokusområde 1C).	6.242		M01	35.137,00
Prioritet 2					
Fokus-område	Måлиндikatornavn	2023 målværdi	Planlagte offentlige udgifter	Kombination af foranstaltninger	Fremdrift pr. 31. dec. 2020
2A	T4: Procentdel af landbrugsbedrifter med støtte fra et regionalt udviklingsprogram til investeringer i omstrukturering eller modernisering (P2A).	2,23 %	123.928.733,00	M01, M04, M16	1,68 %
Prioritet 4					

Fokus-område	Målintikatornavn	2023 målværdi	Planlagte offentlige udgifter	Kombination af foranstaltninger	Fremdrift pr. 31. dec. 2020
4A (agri)	T9: Procentdel af landbrugsjord under forvaltningskontrakter for at støtte biodiversitet og/eller landskaber (fokusområde 4A).	17,67 %	823.657.298,00	M08, M10, M11	11,41 %
	T-DK01: Procentdel af landbrugsbedrifter med støtte til investeringer, der støtter biodiversitet og/eller landskaber (4A) (landbrug) (%).	4,25 %		M04	5,13 %
4B (agri)	T10: Procentdel af landbrugsjord under forvaltningskontrakter for at forbedre vandforvaltningen (fokusområde 4B).	25,66 %		M08, M10, M11, M12	18,28 %
	T-DK02: Procentdel af landbrugsbedrifter med støtte til investeringer, der forbedrer vandforvaltningen (4B) (landbrug) (%).	3,58%		M04	7,19 %
4C (agri)	T12: Procentdel af landbrugsjord, der er under forvaltningskontrakter for at forbedre forvaltningen af jorden og/eller forhindre jorderosion (fokusområde 4C).	12,16 %		M11	8,76 %
	T-DK03: Procentdel af landbrugsbedrifter med støtte til investeringer, der forbedrer forvaltningen af jorden og/eller forhindrer jorderosion (4C) (landbrug) (%).	1,05 %		M04	2,92 %
4A (forestry)	T8: Procentdel af skove/andre træbevoksede områder under forvaltningskontrakter for at støtte biodiversitet (fokusområde 4A).	0,48 %	7.403.402,00	M08, M15	3,03 %
4B (forestry)	T11: Procentdel af skovbrugsjord under forvaltningskontrakter for at forbedre vandforvaltningen (fokusområde 4B).	0,05 %		M08	1,25 %
Prioritet 5					
Fokusområde	Målintikatornavn	2023 målværdi	Planlagte offentlige udgifter	Kombination af foranstaltninger	Fremdrift pr. 31. dec. 2020
5B	T15: Samlede investeringer i energieffektivitet (fokusområde 5B).	63.622.860,00	17.925.028,00	M04	26.774.574,99
5C	T16: Samlede investeringer i vedvarende energiproduktion (i EUR) (fokusområde 5C).	62.261.701,00	19.713.610,00	M07	60.302.185,12
5D	T17: Procentdel af storkreaturenheder, der er påvirket af investeringer i forvaltning af dyreenheder med henblik på en reduktion af drivhusgas- og/eller ammoniakudledninger (fokusområde 5D).	3,88 %	54.45.421.113,00	M04	2,53 %
	T18: Procentdel af landbrugsjord, der er under forvaltningskontrakter rettet mod reduktion af drivhusgas- og/eller ammoniakudledninger (fokusområde 5D).	13,14 %		M10, M12	11,00 %
Prioritet 6					
Fokusområde	Målintikatornavn	2023 målværdi	Planlagte offentlige udgifter	Kombination af foranstaltninger	Fremdrift pr. 31. dec. 2020
6B	T21: Procentdel af befolkningen i landdistrikter, der er omfattet af lokaludviklingsstrategier (fokusområde 6B).	50,87 %	87.573.899,00	M19	54,10 %
	T22: Procentdel af befolkningen i landdistrikter, der nyder godt af forbedrede tjenesteydelser/infrastruktur (fokusområde 6B)	5,06 %			5,61 %

T23: Stillinger skabt i støttede projekter (Leader) (fokusområde 6B).	1.137			832
---	-------	--	--	-----

Nedenfor gennemgås fremdriften for de enkelte fokusområder og ordninger:

Fokusområde - 1A Fremme af innovation, samarbejde og udvikling af vidensbasen i landdistrikterne

Ordninger som bidrager til dette fokusområde: Erhvervsudvikling – udvikling og vidensoverførsel og Økologifremme.

Der er gennemført 95 projekter i perioden 2014-2020. Projekterne har primært fået tilsagn under LDP 2007-13, men er alle finansieret af LDP 2014-20.

Den 31/12 2020 udgjorde fokusområdet 3,73 % af de samlede udgifter for Landdistriktsprogrammet. Dette skal ses ift. målværdien på 4,34 %.

Ordningerne har ikke været åbne siden 2016. Der er mangler endnu udbetaling på en mindre andel projekter på Erhvervsudviklingsordningen, at det kan blive vanskeligt at nå 100% målopfyldelse, givet at der ikke gennemføres nye ansøgningsrunder på disse ordninger.

Fokusområde 1B - Styrkelse af forbindelserne mellem landbrug, fødevarerproduktion og skovbrug samt forskning og innovation, herunder med henblik på bedre miljøforvaltning og miljømæssige resultater

Ordninger som bidrager til dette fokusområde: Erhvervsudvikling – udvikling.

Der er gennemført 111 projekter i perioden 2014-2020. Dette skal ses i forhold til målsætningen om 96 projekter i 2023. Projekterne har primært fået tilsagn under LDP 2007-13, men er alle finansieret af LDP 2014-20.

Det fastsatte mål er overopfyldt, hvilket f.eks. kan skyldes at der er kommet færre større projekter og flere mindre projekter.

Fokusområde 1C - Fremme af livslang læring og erhvervsuddannelse inden for landbrug og skovbrug

Ordninger som bidrager til dette fokusområde: Erhvervsudvikling – vidensoverførsel.

Der er gennemført 110 projekter i perioden 2014-2020. Projekterne har primært fået tilsagn under LDP 2007-13, men er alle finansieret af LDP 2014-20. I alt har projekterne uddannet 35.137 personer. Målet om uddannelse af 6.242 personer i 2023 er derfor mere end opfyldt. Dette skyldes bl.a. at besøgende ved åbent hus arrangementer er omfattet af begrebet uddannelse for de projekter, hvor tilsagnet er givet under LDP 2007-13.

Fokusområde 2A - Forbedring af alle landbrugets økonomiske resultater og lettelse af omstruktureringen og moderniseringen af bedrifter, navnlig med henblik på at øge markedsdeltagelsen og -orienteringen samt diversificeringen af landbruget

Ordninger som bidrager til dette fokusområde: Økologisk investeringsstøtte, Erhvervsudvikling – vidensoverførsel, Erhvervsudvikling – udviklingsprojekter, Etablering af løsdrift i farestalde 2014, 2015 og 2016, Modernisering af kvægstalde 2018 og 2020, Dele af Miljøteknologi 2015, 2016, 2018 og 2019.

Der er god fremdrift i andelen af landbrugsbedrifter, som modtager støtte til omstrukturering eller modernisering. 1,68% af alle landbrugsbedrifter (42.100) har pr. 31.12.2020 modtaget støtte. Dette skal ses i forhold til målværdien på 2,23%.

Det forventes at målet for 2023 nås. I ordninger fra 2018 og frem, er kun få projekter kommet til udbetaling og det forventes samtidig at mange projekter vil blive gennemført og udbetalt frem mod 2023.

4A - Genopretning, bevarelse og forbedring af biodiversiteten, bl.a. i Natura 2000-områder og i områder med naturbetingede eller andre specifikke begrænsninger, og af landbrug af høj naturværdi samt af de europæiske landskaber

Ordninger som bidrager til målene i dette fokusområde: Privat skovrejsning, Pleje af græs- og naturarealer, Fastholdelse af vådområder, Økologisk arealtilskud, Økologisk investeringsstøtte, Landskabs- og biotopforbedrende beplantninger, Rydning og forberedelse til afgræsning, Særlige levesteder for bilag IV arter, Skov med biodiversitetsformål, Foryngelse og Driftsplanlægning.

Landbrug

11,41% af landbrugsjorden og 5,13% af landbrugsbedrifterne er under forvaltningskontrakter for at støtte biodiversitet og/eller landskaber.

Skovbrug

3,03% af skov/andre træbevoksede arealer er under forvaltningskontrakter for at støtte biodiversitet og/eller landskaber. Det er langt over målet for 2023 på 0,48%. Den høje målopfyldelse skyldes underestimering da målet blev fastsat.

Værdierne for arealmålene for land- og skovbrug er de samme som i 2018, dette skyldes at der blev gennemført flere udbetalinger i 2018 end i 2019 og 2020. Derudover har der i 2019 og 2020 været et fald i tilgangen af nye arealer til ordningen Økologisk arealtilskud sammenlignet med tidligere år, og i forhold til målsætningen. Dermed er den reelle fordeling for 2020 lavere end i 2018. Når dette er tilfældet, skal den højeste værdi for hele programperioden angives i årsrapporten for indikatorerne under fokusområde 4. De faktiske tal for fokusområde 4 kan ses i afsnit 1.c i Gennemførelsesrapporten.

4B - Bedre vandforvaltning, herunder forvaltning af gødningsstoffer og pesticider

Ordninger som bidrager til målene i dette fokusområde: Privat skovrejsning, Fastholdelse af vådområder, Økologisk arealtilskud, Økologisk investeringsstøtte, Dele af Miljøteknologi, Kvælstofvådområder, Fosforvådområder, Minivådområder, Foryngelse og Driftsplanlægning.

Landbrug

18,28 % af landbrugsjorden og 7,19 % af landbrugsbedrifterne er under forvaltningskontrakter for at forbedre vandforvaltningen.

Værdien for arealmålet for landbrug er den samme som i 2018, dette skyldes at der blev gennemført flere udbetalinger i 2018 end i 2019 og 2020. Derudover har der i 2019 og 2020 været et fald i tilgangen af nye

arealer til ordningen Økologisk arealtilskud sammenlignet med tidligere år, og i forhold til målsætningen. Dermed er den reelle fordeling for 2020 lavere end i 2018. Når dette er tilfældet, skal den højeste værdi for hele programperioden angives i årsrapporten for indikatorerne under fokusområde 4. De faktiske tal for fokusområde 4 kan ses i afsnit 1.c i Gennemførelsesrapporten.

Skovbrug

1,25 % af skov/andre træbevoksede arealer er under forvaltningskontrakter for at støtte biodiversitet og/eller landskaber. Dermed er målet for 2023 på 0,05% opfyldt. Årsagen til den høje målopfyldelse er at der er tale om støtte til skovområder, som i flere tilfælde er på over 1000 ha. Desuden blev der i 2019 i flere tilfælde udbetalt støtte for både 2018 og 2019, hvilket vil sige at flere arealer tæller med 2 gange. Dette var ikke forudset da målet blev fastsat.

Værdien for arealmålet for skovbrug er den samme som i 2019, dette skyldes at der er tale om støtte til skovområder, som i flere tilfælde er på over 1000 ha. Desuden blev der i 2019 i flere tilfælde udbetalt støtte for både 2018 og 2019, hvilket vil sige at flere arealer tæller med 2 gange. De skovordninger, som tæller med i dette fokusområde er lukkede, så det forventes ikke at der vil være flere udbetalinger.

4C - Forebyggelse af jorderosion og bedre forvaltning af jordbunden

Ordninger som bidrager til målene i dette fokusområde: Økologisk arealtilskud og Økologisk investeringsstøtte.

Landbrug

Der er 8,76 % af landbrugsjorden og 2,92 % af landbrugsbedrifterne under forvaltningskontrakter for at forbedre jorderosion.

Værdien for arealmålet for landbrug er den samme som i 2018, dette skyldes at der blev gennemført flere udbetalinger i 2018 end i 2019 og 2020. Derudover har der i 2019 og 2020 været et fald i tilgangen af nye arealer til ordningen Økologisk arealtilskud sammenlignet med tidligere år, og i forhold til målsætningen. Dermed er den reelle fordeling for 2020 lavere end i 2018. Når dette er tilfældet, skal den højeste værdi for hele programperioden angives i årsrapporten for indikatorerne under fokusområde 4. De faktiske tal for fokusområde 4 kan ses i afsnit 1.c i Gennemførelsesrapporten.

5B - Effektivitetsforbedringer i energiforbruget i landbruget og inden for forarbejdning af fødevarer

Ordning som bidrager til dette fokusområde: Dele af Miljøteknologi.

Der er foretaget investeringer i energieffektivitet for 26.774.574,99 euro. Det er 42,08 % af målsætningen på 63.622.860 euro.

Der udestår udbetaling af en del projekter fra ansøgningsrunden 2018 og 2019. Desuden forventes endnu en runde gennemført i 2022. Derfor forventes det, at målopfyldelsen vil blive forbedret de kommende år.

På trods af dette kan det blive vanskeligt at nå målet. På denne baggrund kan der være behov for at kigge nærmere på, hvorvidt de bagvedliggende forudsætninger for fastsættelse af målet har ændret sig.

5C - Lettere levering og brug af vedvarende energikilder, biprodukter, affald og restprodukter og af andre nonfoodråmaterialer med henblik på bioøkonomien

Ordning som bidrager til dette fokusområde: Biogas fællesanlæg.

I perioden 2014-2020 er de samlede offentlige udgifter til vedvarende energiproduktion 60.302.185,12 euro. Dette er 96,85 % af målsætningen om samlede offentlige udgifter på 62.261.701,00 euro.

5D - Reduktion af udledningen af drivhusgasser og ammoniak fra landbruget

Ordninger som bidrager til dette fokusområde: Fastholdelse af lavbundsområder, Målettet regulering og dele af Miljøteknologi.

I perioden 2014-2020 er 2,53 % af alle storkreaturenheder påvirket af investeringer rettet mod reduktion af drivhusgas- og/eller ammoniakudledninger. Dette er 65,16 % af målet for 2023. Der udestår udbetaling af en del projekter fra ansøgningsrunden for Miljøteknologi 2018 og 2019 samt Modernisering af slagtesvinestalde 2020. Desuden forventes endnu en runde af Miljøteknologi gennemført i 2022. Derfor forventes det, at målopfyldelsen vil blive forbedret de kommende år og at målet med en god sandsynlighed kan nås frem mod 2023.

Med samme formål er 11,00 % af landbrugsbedrifterne underlagt forvaltningskontrakter. Dermed er 83,70 % af målet opfyldt. Der er en god fremdrift ift. at opnå målsætningen for 2023.

6B - Fremme af lokaludvikling i landdistrikterne

Ordninger som bidrager til dette fokusområde: LAG.

54,10% af befolkningen i landdistrikterne er omfattet af lokale udviklingsstrategier. Dette opfylder målet om, at 50,87% af befolkningen i landdistrikter skal være omfattet af lokale udviklingsstrategier.

5,61 % af befolkningen i landdistrikterne nyder godt af forbedrede tjenesteydelser. Målet for 2023 er på 5,06 %, så målet er er opfyldt.

Der er skabt 832 stillinger i støttede projekter. Dette er fint ift. målsætningen på 1.137 stillinger.

Programændringer i 2020

I 2020 blev der to gange truffet beslutning om ændring af landdistriktsprogrammet. Det første forslag til programændring blev sendt til EU-Kommissionen d. 24 juli 2020. EU-Kommissionen godkendte forslaget til programændring d. 21 august 2020.

De væsentligste elementer i denne programændring var:

- Justering af programtekst for støtteordningen Økologisk arealtilskud (M11), hvorefter kvælstoflofterne tilknyttet basistilskuddet og tillægget til bedrifter med begrænset adgang til kvælstof blev ændret fra og med gødningsplanåret 2020/2021.

Det andet forslag til programændring blev sendt til EU-Kommissionen d. 29 januar 2021. EU-Kommissionen godkendte forslaget d. 20 april 2021.

De væsentligste elementer i denne programændring var:

- Justering af programtekst for støtteordningen vedr. 20-årig fastholdelse af arealer, der indgår i vådområde- og lavbundsprojekter (M10a), Pleje af græs- og naturarealer (M10b) og Økologisk arealtilskud (M11), hvorefter tilsagnsperioden i overgangsperioden for de to førstnævnte ordninger blev fastholdt, mens tilsagnsperioden for sidstnævnte ordning blev sat ned fra fem til tre år. Disse justeringer blev foretaget som konsekvens af fastlagte regler i overgangsforordningen.
- Justering af programtekst for støtteordningen vedr. etablering af N- og P-vådområder (M04d), hvorefter der blev indført mulighed for brug af referenceomkostninger.
- Justering af programtekst vedr. støtteordningen LEADER (M19), hvorefter der blev indført mulighed for brug af standardomkostninger og forberedende støtte til kommende programperiode (2023-2027).
- Justering af programmets finansieringsplan som konsekvens af at programperioden forlænges med to år (2014-2022), hvorefter der blev tilført nye midler til programmet i 2021 og 2022.
- Pilotordningen "resultatbaseret tilskud til naturpleje" indgik oprindeligt i forslag til programændring. Det blev efterfølgende besluttet at udskyde implementering af ordningen, hvorefter forslaget udgik af programændringen.